

Predkladacia správa

k návrhu na vyhlásenie núdzového stavu a na prijatie opatrení podľa čl. 5 ods. 4 ústavného zákona č. 227/2002 Z. z. o bezpečnosti štátu v čase vojny, vojnového stavu, výnimočného stavu a núdzového stavu v znení neskorších predpisov

Epidemiologická situácia na Slovensku sa v týchto týždňoch ďalej výrazne zhoršuje. Počet pozitívne testovaných na Slovensku presiahol maximum sedemdnového priemeru z druhej vlny pandémie COVID-19 v Slovenskej republike, v uplynulý týždeň presiahli štatistiky z hlásení z piatku 19. novembra 9171 ľudí s pozitívnym výsledkom PCR testu, čím je Slovenská republika aktuálne krajina s najvyšším 7 dňovým prírastkom prípadov na svete.

Do nemocníc bolo za posledných sedem dní prijatých 2 300 pacientov, z nich 82% alebo 1 900 bolo nezaočkovaných. Podľa aktuálnych štatistík z nemocníc je hospitalizovaných v nemocniciach 3 200 pacientov a 269 z nich si vyžaduje podporu umelej pľúcnej ventilácie. V nemocniciach sme tak na 80% maxima druhej vlny, kým lokálne viaceré nemocnice svoje maximá z druhej vlny už prekonal a dosiahli limity. Z kapacitných dôvodov naplnenia nemocníc dochádza k desiatkam prevozov pacientov. Štvrtina výjazdov záchranej služby sú ku Covid pacientom a doba dojazdu sa predĺžila o 22%. Na COVID-19 aktuálne zomiera okolo 400 ľudí týždenne.

Dochádza k výraznému obmedzeniu plánovaných chirurgických zákrokov a ďalšej zdravotnej starostlivosti, v nemocniciach sa vykonáva už len neodkladná zdravotná starostlivosť, pričom sa dostávame do situácie, kedy výkon pacientovho práva na zdravotnú starostlivosť garantovaného Ústavou SR je značne limitovaný, čo v konečnom dôsledku môže viesť až k absolútnej nemožnosti jeho samotného výkonu. Už i v súčasnom stave sú niektoré nemocnice reprofilizované na vyššiu úroveň ako v predchádzajúcej vlne. Tieto predpovede zhoršuje aj pohľad na vyčerpaných zdravotníkov, ktorí už teraz pracujú na hrane svojich psychických a fyzických síl. V prípade potreby má Slovenská republika od EÚ ponuku na prevoz covidových pacientov do zahraničia.

Na Slovensku je kompletne zaočkovaných voči ochoreniu COVID-19 len 45% obyvateľov – jedna z najnižších úrovní v EÚ. V rizikovej populácii starších ako 50 rokov je stále takmer 700 tisíc osôb nechránených očkovaním. Tak vysoký počet neočkovaných a prítomnosť rýchlo sa šíriaceho delta variantu vedie k prudkému nárastu hospitalizácií a úmrtí. S cieľom spomaliť tento nepriaznivý trend je potrebné urýchlene a urgentne prijať opatrenia. Ak sa nedarí zvyšovať zaočkovanosť, jedinou druhou voľbou sú reštriktívne opatrenia, ktoré nie sú populárne, ale v situácii ohrozenia života a v záujme ochrany zdravia sú nevyhnutné.

Aj odborníci z Konzília odborníkov ministra zdravotníctva či z iniciatívy Veda pomáha považujú stav pandémie za alarmujúci. V prípade rastu počtu pacientov k maximu z druhej vlny či v prípade prekročenia tohto počtu je potrebné hovoriť o humanitárnej katastrofe.

Nevyhnutné sú rôzne kroky manažmentu, Ministerstvo zdravotníctva SR žiada núdzový stav pre urgentné riešenie aktuálnej situácie z dôvodu potreby obmedzenia šírenia nákazy cez zníženie mobility, zabezpečenia zdravotnej starostlivosti na Slovensku a v prípade nevyhnutnej potreby pre možnosť presunov zdravotníkov v rámci nemocníc a využitie príslušníkov ozbrojených síl v odbore sanitár v núdzovom stave či iné nástroje na manažment zdravotníckeho systému.